

Hovedstyrets årsberetning 2016

Hovedstyrets årsberetning 2016

HVEM ER REDD BARNA?

- **Vi** er verdens ledende uavhengige organisasjon for barn.
- **Vår visjon** er en verden der alle barns rett til overlevelse, beskyttelse, utvikling og deltakelse er innfridd.
- **Vårt mandat** er å inspirere til gjennombrudd i hvordan verden behandler barn, og å oppnå umiddelbare og varige endringer i barns liv.

Redd Barna er en demokratisk medlemsorganisasjon. Vi er en landsdekkende rettighetsorganisasjon hvor medlemmene er organisert i lokale grupper. Den selvstendige organisasjonen Press deltar i Redd Barnas hovedstyre.

I internasjonale Redd Barna er Norge én av 28 medlemsorganisasjoner som arbeider for å innfri barns rettigheter i ca.120 land.

Våre verdier

Ansvarlighet

- Vi forplikter oss til å bruke våre ressurser effektivt og til å oppnå målbare resultater. Vi er ansvarlige overfor støttespillere, samarbeidspartnere og ikke minst overfor barn.

Ambisjoner

- Vi stiller høye krav til oss selv og kollegaer, vi har høye ambisjoner, og vi er forpliktet til å bedre kvaliteten i alt vi gjør for og med barn.

Samarbeid

- Vi respekterer og verdsetter hverandre, og vi trives med mangfold i samarbeid med andre aktører for sammen å kunne utgjøre en forskjell for barn verden over.

Kreativitet

- Vi er åpne for endringer og nye ideer og tar avveid risiko når vi utvikler varige løsninger for og med barn.

Integritet

- Vi stiller høye krav til oss selv når det gjelder ærlighet og verdig adferd. Vi setter aldri organisasjonens omdømme på spill og tar alltid hensyn til barnets beste.

Redd Barnas endringsteori beskriver hvordan vi arbeider for å skape umiddelbare og varige resultater for barn. Vi har mange års erfaring med å finne gode løsninger på komplekse problemer for å sikre at barn overlever, lærer og er trygge. Det har lært oss at fire byggesteiner må være på plass for å skape bærekraftige endringer: talsmanns- og politisk påvirkningsarbeid, partnerskap, nyteknik og innovasjon samt dokumenterte, skalerbare resultater.

Vi ...

... er stemmen

- påvirke og forandre samfunnet slik at barns rettigheter blir ivaretatt, og påse at barns stemme blir hørt – særlig de barn som er mest marginalisert og lever i fattigdom

... er innovatøren

- utvikle, prøve og dokumentere nyskapende og erfaringsbaserte løsninger på barns problemer, og som kan og blir kopiert i stor skala pga sin kvalitet og relevans

... bygger partnerskap

samarbeide med barn, lokale organisasjoner og grupper, myndigheter og private aktører for å utveksle kunnskap, påvirke andre og bygge opp ressurser som forsvarer barns rettigheter

.. oppnår resultater i stor skala

- målrettet arbeide for effektiv gjennomføring av innsatser, program og måten vi arbeider for barn på, der vår kunnskap sikrer varige resultater for så mange som mulig

Hovedstyrets årsberetning

INTRODUKSJON TIL 2016

Et hovedområde for Redd Barna i 2016 var arbeidet for å sikre alle barn skolegang med god kvalitet. Utdanningsprogrammene utgjør 41 prosent av Redd Barnas aktiviteter for barn. Det langsiktige utdanningsarbeidet sikrer flere barn et skoletilbud i et godt og trygt læringsmiljø. Organisasjonen har vært en pådriver for at verdens ledere gir mer finansiering til utdanningssektoren og arbeider for å beskytte skoler og skolebarn mot angrep. Redd Barna arbeider også for å gi barn i krig og konflikt et utdanningstilbud.

Redd Barna jobber for godt styresett for å sikre barns rettigheter. Arbeidet har blant annet resultert i en ny barnelov i Uganda, økte skolebudsjetter i Guatemala, økte budsjetter til sosialhjelp for barn i Kambodsja, økte budsjetter til risikoutsatte barn i Nepal og sterkere ombudsmannsinstitusjoner i Nicaragua og Palestina.

Helseprogrammene har vokst noe i 2016 og har hovedvekt på opplæring av helsearbeidere knyttet til svangerskap, fødselshjelp, nyfødthelse og helsetjenester for ungdom. Behandling av de viktigste dødsårsakene for barn er også en viktig del av helsearbeidet.

Redd Barna jobber også med å fremme barns beskyttelse i nasjonale lovverk og styrke lokalsamfunnsbaserte, skolebaserte og nasjonale mekanismer i 11 land. I land som Uganda, Etiopia, Guatemala, Myanmar og Nepal har Redd Barna jobbet mye med vold i og rundt skolen.

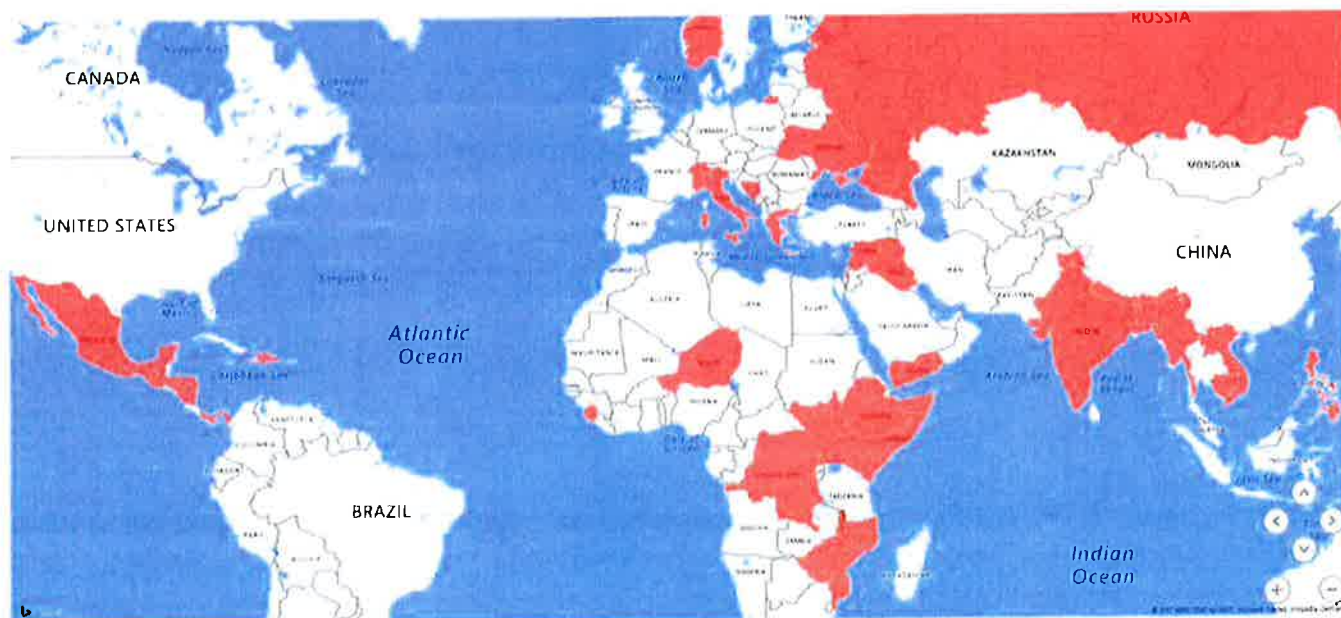
Internasjonale Redd Barna var i 2016 involvert i 129 nødhjelpsresponser i 60 land. Internasjonale Redd Barna har nådd over 56 millioner barn. 2016 var det første året som Redd Barnas internasjonale portefølje i humanitære kontekster var større enn i langsiktige utviklingskontekster.

Hovedprioritet for Norgesprogrammet i året som gikk var å sikre flyktningbarns rett til beskyttelse og fortsette kampanjen for å beskytte barn mot seksuelle overgrep.

Redd Barnas totale inntekter ble 869 millioner kroner. Etter en rekordvekst i 2015 på 34 prosent hadde Redd Barna i 2016 en vekst på 5 prosent i anskaffede midler.

REDD BARNAS INTERNASJONALE ARBEID

Land Redd Barna støttet i 2016

I alle land samarbeider vi med andre Redd Barna-medlemmer for å oppnå felles resultater.

Hovedstyrets årsberetning

Barns rett til å lære

Redd Barna nådde ut til 1,2 millioner barn gjennom utdanningsprosjektene i 2016. Innen utdanning er det størst økning i den humanitære porteføljen med UD, Norad og EU som de største giverne. Redd Barna når flest barn i Etiopia, Mosambik og Nepal, men fortsatt er det i Syria og nabolandene at utdanningsaktivitetene øker mest.

Flere barn går på skolen

I de 14 landene hvor Redd Barna arbeider langsiktig med midler fra Norad er arbeidet i henhold til planlagt framdrift. Antallet barn som nå går på én av de 1759 læringsinstitusjonene som Redd Barna støtter, har økt. I Niger rapporteres det om 21 prosent økning av barn som er innskrevet på skolen. Men selv om barna får gå på skole, vil ikke dette si at de går jevnlig på skolen. I Nepal har de målt dette og funnet at jevnlig tilstedeværelse på skolen har økt fra 68,7 prosent i 2015 til 78 prosent i 2016.

Trygge læringsmiljø

Redd Barna og partnere jobber med å forbedre kvaliteten på utdanningen med et felles mål om at alle barn skal lære. Vi jobber via tilnærmingemetoden Quality Learning Environment (QLE) som fokuserer på læringsmiljøet. Et læringsmiljø må være trygt, beskyttende, inkluderende, og bygge opp om læring og samarbeid med foreldre og nærsamfunn. Dette er viktig i både humanitære og langsiktige programmer.

Takket være rammeavtalen om utdanning i kriser som ble inngått med UD for perioden 2016-18, har vi jobbet ut et skoleverktøy for hvordan aktivt måle og forbedre læringsmiljøet i humanitære og sårbare kontekster, dette vil bli testet ut i tre ulike land i 2017. «I'm Learning»-piloten som aktivt bruker QLE i programmeringen er inne i sitt siste år og forskningsresultatene vil bli delt mot utgangen av 2017.

Trygghet og inkludering

I alle landprogrammene har vi lagt vekt på at barn med funksjonsnedsettelse skal kunne integreres i skolene. I Palestina fokuseres det på å gi barn med funksjonsnedsettelse og andre lærevansker tilgang til spesialisttjenester og rådgivningsgrupper. 80 barn har fått hjelp, og tester gjennomført før og etter viser at nesten 50 prosent har forbedret læring. Inkludering er også et hovedfokus for arbeid i Nicaragua, Malawi og Zimbabwe. Ugandas nordlige distrikter, Gulu og Omoro, har fokusert på barns psyko-sosiale læringsmiljø. Programmet er implementert med partnerorganisasjonen THRIVE, et støtteprogram for både elever (1000) og lærere for blant annet å lære å leve med traumene de har etter konflikten.

Sikre skoler

I 2016 har Redd Barna jobbet i 11 land og med 281 skoler for å utvikle beredskaps- og katastroforebyggende planer. Prosjektet «Schools as Zones of Peace» blir nå implementert i fem land og på 96 skoler. Flere og flere land undertegner den globale «Safe Schools Declaration». Skoleforbedringsprosjekter har ført til økt engasjement blant foreldre og personer i lokalmiljøet, som tar aktivt del i rehabilitering og deltar i skolestyrene. I en region i Somalia gikk skolestyrets medlemmer aktivt inn og forhindret en potensiell konflikt etter at en lærer ble drept. I tillegg fokuserer arbeidet med skolestyrer og komiteer på likestilling og aktiv deltakelse for alle grupper.

Aktiv læring

Lærere og lærebøker er helt nødvendige for læring. 850 læringsinstitusjoner fikk tildelt læremidler og skolebiblioteker er en integrert del av flere skoleprosjekter. Opplæring, støtte og utvikling av faglige nettverk er viktig for en lærers virke og utvikling. Gjennom Norad-støttede programmer har 13 773 utdanningspersonell fått trening i aktiv læring, metode, fagkunnskap i lesing, skriving og regning, hvordan takle store klasser, psykososial støtte, praktisk kompetanse og inkludering.

Hovedstyrets årsberetning

I Niger, Guatemala og Nicaragua har lærerne spesielt fokusert på flerspråklig undervisning og overgangen til skolespråket. Skolespråk og morsmål er fortsatt et stort og vanskelig tema som flere land må jobbe med for kunne hjelpe barn å lære mer og bedre.

Globalt lederskap for utdanning

Også i 2016 sto utdanning høyt på den utviklingspolitiske agendaen. Norge har i økende grad tatt et globalt lederskap på feltet og Redd Barna leder fortsatt internasjonale Redd Barnas globale utdanningsarbeid. Redd Barna har vært en pådriver for at verdens ledere prioriterer barns læring og gir mer finansiering til utdanningssektoren og arbeider for å beskytte skoler og skolebarn mot angrep.

Utdanning i kriser

Som en del av den nye rammeavtalen med UD, har Redd Barna i løpet av 2016 lagt grunnlaget for en sterkere kobling mellom de ulike komponentene i avtalen. For første gang er det politiske påvirkningsarbeidet for utdanning i kriser inkludert. Det har vært en økning i kurs og opplæring av personalet Redd Barna sender ut i humanitære oppdrag. I løpet av de første månedene av avtalen med UD doblet Redd Barna antallet beredskapspersonell for utdanning i humanitære kriser.

Politisk påvirkning

På Verdens Humanitære Toppmøte i Istanbul i mai ble det nye utdanningsfondet for krise og konflikt «Education Cannot Wait» lansert, hvor generalsekretær Tove R. Wang sitter i styret. Fondet har i første omgang godkjent prosjekter i Jemen, Etiopia, Tsjad, Syria og nærområdene. I september under FNs generalforsamling forpliktet statene seg til å gi barn på flukt utdanning innen få måneder. Redd Barna arbeidet intensivt i forkant av toppmøtet for å påvirke statene.

Utdanningskommisjonens rapport, som ble lansert i september, satte ord på hvordan verdens ledere kan sikre at alle barn får kvalitetsutdanning innen 2030. Tove R. Wang deltok under lanseringen sammen med Helle Thorning-Schmidt, som er én av kommisjonens medlemmer. I forkant ga Redd Barna omfattende innspill for å sikre at rapporten også inkluderte løsninger på hvordan inkludere alle barn i skolen.

I 2016 har vårt utviklingspolitiske påvirkningsarbeid fokusert på finansiering og gjennomføring av de nye bærekraftsmålene slik at helse og utdanning til de mest marginaliserte barna sikres, og at barn på flukt skal få sin rett til beskyttelse og utdanning innfridd. Det siste var blant annet tema for kampanjen «Barna verden svikter».

Godt styresett for barns rettigheter

I 2016 fortsatte Redd Barna arbeidet med å skape institusjonelle endringer for å forbedre barns rettigheter og holde stater ansvarlige for sine forpliktelser i samsvar med FNs barnekonvensjon. Vi har jobbet for å styrke kunnskap og bevissthet i det sivile samfunn, hos barn og myndigheter, om barnerettigheter, effektiv budsjettering for barn og rapportering til FNs barnekomité (CRC) og FNs menneskerettighetsråd (OHCHR). Dette er med på å gjøre sivilsamfunnet i stand til å holde staten ansvarlig og å påvirke politiske og lovgivningsmessige endringer.

Økt bevissthet om barns rettigheter

Det ble utarbeidet rapporter i samarbeid med barn, lokale og nasjonale frivillige organisasjoner i åtte land til CRC og til OHCHR. I Zimbabwe bidro Redd Barna med å formidle og øke bevisstheten i offentligheten om anbefalingene fra CRC og den afrikanske komiteen for eksperter om barns rettigheter og velferd, gjennom radioprogrammer og fellesskapsmøter. I Uganda bidro barnerettighetsnettverkets påvirkningsarbeid til at en ny barnelov ble vedtatt i parlamentet. Loven fremmer beskyttelse av alle barn i landet.

Hovedstyrets årsberetning

Barn prioriteres i budsjettene

I samarbeid med nasjonale og lokale myndigheter har barn og sivilsamfunnspartnere deltatt i budsjettprosesser. Dette har ført til økte skolebudsjetter i Guatemala, opprettelse av lekeplasser for barn i Nicaragua og rekreasjonssentre i Etiopia, samt økte budsjetter for sosiale tjenester for barn i Kambodsja. I Nepal ble budsjettet økt for å kunne gi støtte til barn i risiko og fare, samt til bevisstgjøring mot barne- og tvangsekteskap, barnearbeid og fysisk avstraffelse.

Barns deltakelse

Redd Barna har også arbeidet for å etablere og styrke strukturer for barns deltakelse, i tillegg til å styrke kapasiteten til alle partnere på dette området. Dette har ført til økt kunnskap og bevissthet blant frivillige organisasjoner og myndigheter om barns rettigheter. Det har også gitt barn det nødvendige rommet til å uttrykke synspunkter og perspektiver, samt å bli involvert i beslutningsprosesser.

Styrking av ombudsmannsinstitusjoner

Sammen med partnere har Redd Barna styrket arbeidet til ombudsmannsinstitusjoner i Nicaragua og Palestina. I Mosambik ble en barne- og mindreadringskommissær utnevnt blant medlemmer av Menneskerettighetskommisjonen.

Styrket rapportering på CRG-feltet

Redd Barna begynte å implementere en pilot på rapportering av kvalitative resultater for godt styresett (CRG), for å bedre dokumentere effektene av godt styresett-programmene for barn. Målet er å kunne vise tydeligere resultater. Dersom piloten er vellykket, vil metoden bli benyttet i resten av porteføljen.

Helse og ernæring

Helseprogrammene har vokst noe i 2016. Størsteparten av porteføljen innebærer opplæring av helsearbeidere primært knyttet til svangerskap, fødselshjelp, nyfødthelse og helsetjenester for ungdom. I tillegg har behandling av de viktigste dødsårsakene for barn under fem år – diaré, malaria og lungebetennelse – vært en viktig del av helsearbeidet vårt.

Fikk tenåringsmødre tilbake på skolebenken

2016 var det siste året for programmet for å redusere tenåringsgraviditeter og å gi unge mødre muligheten til å fortsette skolegangen i Malawi. Siden starten i 2014 har 3759 tenåringsmødre droppet ut av skolen i de områdene prosjektet dekker. Prosjektet klart å få 1457 (38 prosent) tilbake til skolen. Mødregrupper i lokalsamfunnene har hatt en viktig rolle i å identifisere, rådgje og støtte tenåringsmødrene. Sluttundersøkelsen viste at jenter i prosjektområdet hadde økt sin kunnskap om seksuelle og reproduktive rettigheter med 10 prosent. 55 prosent av jentene sa også at de hadde brukt ungdomsvennlige helsetilbud, noe som er en økning på 14 prosent fra da prosjektet startet. Redd Barna mener at prosjektet har vært så vellykket at vi ønsker å videreføre det, men foreløpig har ikke Norad vært villige til å fortsette finansieringen.

Helseprogram i Syria

2016 har vært det første året vi har hatt et stort UD-finansiert humanitært helseprogram i Syria. Prosjektet har drevet sykehus og helsesentre nordvest i Syria, under svært krevende forhold. Hovedfokus har vært mor og barns helse. For første gang har vi også fått rene ernæringsprogrammer, spesielt i humanitære kontekster.

Hovedstyrets årsberetning

Politisk påvirkning

Politisk har vi jobbet opp mot norske myndigheter for å sikre at de opprettholder global helse, og mødre- og barnehelse spesielt, som en prioritet i norsk utviklingspolitikk. Vi har gitt innspill til stortingsmeldinger, statsbudsjettet og partiprogrammene til de politiske partiene. Vi er glade for at dette er et krav som støttes fra en bredde av partiene.

Vi har også jobbet for at ernæring skal bedre integreres i norsk utviklingspolitikk. 90 prosent av hjernen utvikles før et barn fyller fem år. Barn som får for lite eller feil mat de første leveårene, blir ofte merket for livet. I verden i dag, finnes det 159 millioner av dem. Underernæring er bakenforliggende årsak til nærmere halvparten av barnedødeligheten blant barn under fem år. Redd Barna har lenge argumentert for at det mangler et overordnet politisk rammeverk for ernæring i norsk utviklingspolitikk, og at innsatsen er fragmentert. Dessverre har vi fortsatt ikke fått gjennomslag for dette, og budsjettene til ernæring er svært beskjedne.

Barns rett til beskyttelse

Gjennom samarbeidsavtalen med Norad har Redd Barna jobbet med å fremme barns beskyttelse i nasjonale lovverk og styrke lokalsamfunnsbaserte, skolebaserte og nasjonale mekanismer for barns beskyttelse i 11 land. Arbeidet med å bygge opp og styrke beskyttelseskomiteer i lokalsamfunn og barnegrupper som kan spre kunnskap har vært sentralt, samt å jobbe med bevisstgjøring, forebygging og beskyttelse av barn utsatt for overgrep og vold.

Vold mot skolebarn

I land som Uganda, Etiopia, Guatemala, Myanmar og Nepal har Redd Barna jobbet mye mot vold i og rundt skolen. Opplæring av lærere, barnegrupper og foreldre har gitt gode resultater.

I 2016 ble det gjennomført en intern midtveisgjennomgang av Operasjon Dagsverk-prosjektet om «Voldsfrie Skoler» i Honduras, Guatemala og Mexico. Gjennomgangen viser at prosjektet er på god vei når det gjelder arbeidet for å utvikle en fredskultur i skolene. Prosjektet har startet flere lokale organisasjoner for barns medvirkning, som lager påvirkningskampanjer om barns rettigheter opp mot lokale myndigheter. På et møte i Honduras i 2016 stiftet ungdommene den regionale organisasjonen HOMETUA, som skal drive felles påvirkningskampanjer på tvers av landegrensene. Press var tilstede på stiftelsen og er en del av dette nettverket.

Arbeid for sikker nettbruk

I Zimbabwe har Redd Barna jobbet spesifikt med å teste og dokumentere tilnærminger for å styrke barns sikkerhet på nett og utvikle nasjonale retningslinjer for positiv nettbruk. I 2016 nådde vi mer enn 2000 barn gjennom dette arbeidet, og ga opplæring til lærere og foreldre som nå vet hvordan de kan støtte sine barn i å navigere nettet på en trygg måte og minimere risikoen for nettovergrep.

Prosjekter mot kjønnslemlestelse

Vi fikk innvilget 11 millioner kroner fra Norad for å bekjempe omskjæring av jenter i Etiopia og Somalia. Dette er fortsettelse av et tidligere prosjekt som gjennom kampanjer, samfunnsdialog og radioprogram jobber for å endre holdninger og redusere praksis.

Humanitær innsats

Internasjonale Redd Barna var i 2016 involvert i 129 humanitære responser i 60 land. Internasjonale Redd Barna kategoriserer humanitære kriser i fire kategorier der de største og mest krevende responsene faller i kategori 1. Fem av internasjonale Redd Barnas responser i 2016 var i kategori 1, 19 i kategori 2, 46 i kategori 3 og 59 i

Hovedstyrets årsberetning

kategori 4. De fleste responsene var i konfliktområder eller komplekse kriser mens de resterende var i ulike naturkatastrofer.

Redd Barnas humanitære portefølje har fortsatt å vokse, blant annet takket være den nye humanitære rammeavtalen med UD (2016-18) og økte bidrag fra ECHO. Zimbabwe, Nepal, Syria, Irak og Libanon var de fem landene der Redd Barna brukte mest midler på humanitært arbeid i 2016. Dette reflekterer en økning i kontantutdelingsprogrammer i Zimbabwe, økt støtte fra ECHO samt en storskalarespons i etterkant av jordskjelvet i Nepal. Det har vært vekst i antall utsendelser av medlemmer fra beredskapsgruppen og egne ansatte, samt økt strategisk fokus på globale humanitære temaer som kontantutdeling og partnersamarbeid i humanitære responser.

Utviklingspolitikk

I 2016 har vårt utviklingspolitiske påvirkningsarbeid fokusert på finansiering og gjennomføring av de nye bærekraftsmålene slik at helse og utdanning til de mest marginaliserte barna sikres, og at barn på flukt skal få sin rett til beskyttelse og utdanning innfridd. Det siste var blant annet tema for den nye kampanjen vi lanserte, for *Barna verden svikter*. Arbeidet med å påvirke partiprogrammene slik at de reflekterer Redd Barnas prioriteringer startet i 2016 – en prosess som avsluttes med landsmøtene 2017.

Vi har vært en tydelig og konstruktiv stemme i bistandsdebatten. Gjennom lanseringen av notatet «*Når virker bistanden?*» og deltakelse i bistandsdebatten for øvrig, forsøker vi å bidra til en mer konstruktiv bistandsdebatt. Istedenfor å diskutere hvorvidt bistand virker (det vet vi at den gjør når den gjøres riktig), har vi satt fokus på når bistand virker og hvordan vi kan gjøre mer av det. Dette har blitt godt mottatt og fått oppmerksomhet i bistandsmiljøet. Også andre medlemmer i internasjonale Redd Barna har vist interesse for dette arbeidet, og vi skal utvikle et lignende notat for hele internasjonale Redd Barna.

Den globale definisjonen av bistand har de siste årene blir mer og mer utvannet. Vi er bekymret for at dette kan resultere i at bistandsmidlene ikke går til de aller fattigste. Vi har derfor tatt initiativ til et pan-europeisk samarbeid for å påvirke den internasjonale definisjonen av bistand, en prosess som foregår i OECD DAC. Sammen med andre store sivilsamfunnsorganisasjoner og relevante nettverk ber vi om at bistanden ikke vannes ut, men benyttes til det beste for verdens fattigste.

Arbeidet med å engasjere toppolitikere for barns rettigheter har vi gjort gjennom vårt årlige [Bar\(n\)ometer](#) og gjennom samtaler mellom våre barneambassadører og partilederne. Vi har forsøkt å påvirke statsbudsjettet til å bli det beste for barna verden svikter gjennom vårt eget [alternative statsbudsjett](#) og påvirkning opp mot regjering og Storting.

Vi har også påvirket en rekke stortingsmeldinger som berører utviklingspolitikk for å sikre at norsk utviklingspolitikk er best mulig for de mest marginaliserte barna. Et eksempel er stortingsmelding om Oljefondet. Her la vi vekt på viktigheten av langsiktig og direkte oppfølging av barns rettigheter i forlengelsen av at Norges Bank oppdaterte sitt forventningsdokument på barns rettigheter i 2015. Sammen med andre organisasjoner fikk vi gjennomslag for forslaget om et forventningsdokument på skatt og etiske retningslinjer for Oljefondets investeringer i statsobligasjoner. Et annet eksempel verdte å trekke fram er stortingsmeldingen *Sammen om jobben* — *Næringsutvikling innenfor utviklingssamarbeidet*, hvor vi har fått delvis gjennomslag for at det settes flere krav til at næringslivet ikke bryter barns rettigheter, og at Norge trapper opp arbeidet med internasjonalt skattesamarbeid og finansiell åpenhet for å sikre investeringer i barns rett til helse, utdanning og beskyttelse. Gjennom behandlingen av stortingsmeldingen om norsk våpeneksport, og gjennomgående i 2016, har vi også forsøkt å forhindre norsk våpeneksport til land som fører en brutal krigføring i Jemen, hvor skoler, sykehus og nabolag blir bombet. Vi har ikke lyktes å få flertall for vårt krav på Stortinget, så dette viktige påvirkningsarbeidet fortsetter i 2017.

Hovedstyrets årsberetning

REDD BARNAS ARBEID I NORGE

Flyktningbarna i Norge

Hovedprioritet i året som gikk var å sikre flyktningbarns rett til beskyttelse. Vi opplever at det er mer krevende enn noen gang å få Norge til å ha en høy standard når det gjelder flyktningbarns rettigheter. Vårt påvirkningsarbeid handler derfor mer om å bremse en negativ utvikling.

Regjeringen fremmet julen 2015 en rekke innstramningstiltak, som vi var kritiske til. Et svært alvorlig forslag handlet om en ny omsorgsmodell for enslige mindreårige under 15 år. Forslaget ville uthule omsorgssentrene og gi barna mindre stabilitet og trygghet. Vi brukte kampanjen «Barna verden svikter» til å mobilisere kraftig i 2016. Dette førte til at Barne- og likestillingsdepartementet mottok rekordmange kritiske høringsinnspill. Det massive trykket førte til at regjeringen valgte å trekke saken og forslaget ble ikke fremmet for Stortinget.

Redd Barna arbeidet også aktivt mot forslaget om å utvide muligheten til å gi midlertidig opphold til alle enslige mindreårige asylsøkere. Vi skrev en grundig høring og mobiliserte nettverk og folk flest gjennom kampanjen «Barna verden svikter». Vi utformet et krav om at barn ikke skal leve med midlertidighet og brukte mye ressurser på å dokumentere konsekvensene av midlertidig opphold. [37 organisasjoner stilte seg bak Redd Barnas krav og vi samlet inn 16 658](#) underskrifter som vi overleverte til alle partiene på Stortinget den dagen de skulle behandle saken i juni. Resultatet ble at et flertall i Stortinget ikke ønsket utvidet bruk av midlertidig opphold og innstrammingsforslaget fra regjeringen ble ikke vedtatt.

Kampanje mot seksuelle overgrep

I tillegg har vi fortsatt arbeidet med #Jegerher-kampanjen mot seksuelle overgrep. Vi opplevde svært stor interesse for alt materiell vi utviklet i kampanjen og har videreført spredning og distribusjon til skoler, barnehager, helsevesen og idretten. I forstyringsukene hadde vi 44 arrangementer og aktiviteter i 26 byer, der seksuelle overgrep ble satt på dagsorden. Det ble blant annet arrangert barnerettighetsfrokoster, temamøter, møter med ungdommer og seminar for barnehageansatte.

Engasjerte lokalsamfunn

Ordførere ble utfordret av medlemmer og ansatte til å sikre beredskaps- og handlingsplaner personlig, i avisa og i posten. Dette har ført til økt samarbeid og gitt resultater i flere kommuner. Redd Barna blir etterspurt til å holde foredrag for fagfolk og politikere lokalt.

Kampanjen har hatt sterkt fokus på å styrke lokal kompetanse og lokal handling. Et godt eksempel på dette er påvirkningsarbeidet fra vårt regionkontor i Bergen som munnet ut i at byrådet i Bergen besluttet at alle barn i kommunen skal lære om seksuelle overgrep gjennom opplæring fra støttesenter mot incest, i tillegg til at de lager beredskapsplaner og gir voksne kompetanse om seksuelle overgrep. Det viktigste beskyttelsesarbeidet foregår lokalt.

Nytt undervisningsmateriell

Det ble utviklet og lansert et nytt tegneseriehefte av *Rettighetsslottet*. I tillegg ble det utviklet og lansert et nytt magisk klasserom om fred. I samarbeid med Miljøagentene har vi videreutviklet Det magiske klasserommet – Klima med mer innhold. Det er stor etterspørsel etter Redd Barnas undervisningsmateriell.

Barnerettighetsseminar og rettighetspris

Barnerettighetsseminaret hadde tema barn på flukt. Rapporten «Hear it from the children» ble lansert, der Redd Barna hadde snakket med 75 barn som kom til Norge som asylsøkere høsten 2015 om deres tanker og

Hovedstyrets årsberetning

opplevelser. Redd Barnas rettighetspris ble delt ut til Mary-Ann Oshaug for sitt mangeårige arbeid med å bryte tausheten om seksuelle overgrep.

Barns rettigheter i Norge

Høsten 2016 startet arbeidet med å rapportere til FNs barnekomité på situasjonen for barns rettigheter i Norge. Redd Barna leder arbeidet i Forum for barnekonvensjonen med å utforme en supplerende rapport til staten. Vi skrev også kommentarer og høringsvar til statens egen rapport. Rapporten oversendes i juni 2017 og Norge eksamineres i Genève i oktober.

REDD BARNA I MEDIENE

Redd Barna skal være en synlig samfunnsaktør. Det innebærer at stemmen vår høres i medieoffentligheten og at vi lykkes i å engasjere støttespillere til å bli med og endre verden til det bedre for alle barn.

I 2016 hadde Redd Barna en ambisjon om å opprettholde antall presseklipp i forhold til året før da vi økte med nær 30 prosent. Dette har vært en utfordring siden Norge i 2016 ikke har vært like preget av flyktningkrisen som genererte mye oppmerksomhet i 2015. Vi ender med en nedgang i pressdekning på 10 prosent fra 2015 til 2016, men dette er fortsatt opp 20 prosent fra 2014-nivået. Vår andel sammenlignet med andre humanitære organisasjoner i Norge har holdt seg stabilt på 7 prosent (femteplass etter Røde Kors, Amnesty, Norsk Folkehjelp og UNICEF) fra 2015 til 2016.

Redd Barna har også en positiv utvikling på web og i sosiale medier i 2016. Vi har en nedgang i besøk på nettsidene våre, men folk bruker mer tid når de først er der og de besøker flere sider, noe som indikerer at de opplever innholdet som relevant. Det er mest interesse for innhold som opprop/underskriftskampanjer, barns rettigheter, nettvett, gavekort og økonomiske bidrag. Vi engasjerer flere kvinner enn menn, og særlig de mellom 35-44 år. Målet med utvikling av web i 2017 er å engasjere flere støttespillere.

ØKONOMI

Inntekter

Etter en rekordvekst i 2015 på 34 prosent hadde Redd Barna i 2016 en vekst på 5 prosent i anskaffede midler. Totale driftsinntekter ble 869 millioner kroner. Det er en god balanse mellom inntekter fra tilskudd (67 prosent) og gaver (32 prosent). De offentlige norske inntektene hadde 0-vekst (410 millioner kroner), og inntekter fra EU/FN økte med 48 prosent til 121 millioner kroner. Inntekter fra stiftelser økte til 24 millioner kroner.

Inntektene fra private givere ble på 257 millioner kroner, det samme nivået som i 2015. Inntekter fra faste givere økte med 13 prosent, mens gaver til humanitære katastrofer og testamentariske gaver ble redusert. Antall faste givere økte med 4 prosent i 2016 til 84 000. Inntekter fra næringslivet er redusert til 22 millioner kroner. Nedgangen skyldes lavere inntekter til humanitære katastrofer.

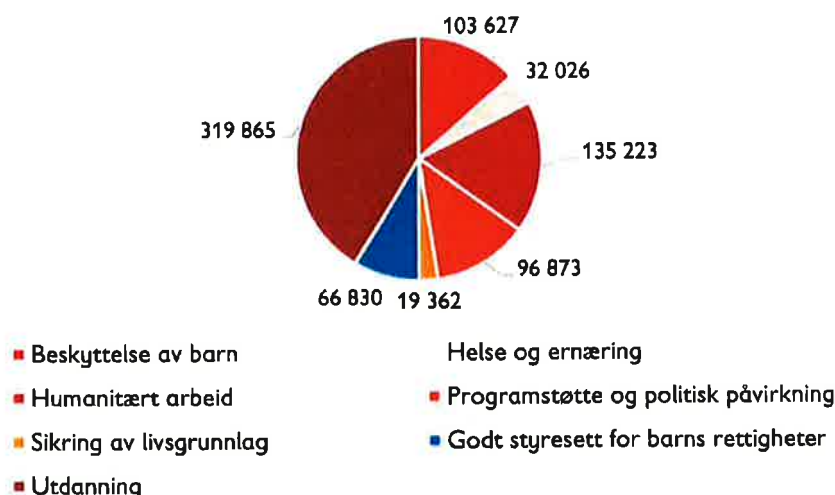
Inntekstveksten i 2016 er lav og sårbar for endringer i prioriteringer fra donorer, styrken er en sterkere økning i gaver fra faste givere.

MNOK	2015	2016
Tilskudd	536,9	579,3
Gaver	284,7	277,0
Annet	9,3	12,6
Totalt	830,9	868,9

Hovedstyrets årsberetning

Formålskostnader

Redd Barnas formålsaktiviteter økte med 7 prosent til 774 millioner kroner. Den tematiske fordelingen er vist i figuren.

Nøkkeltall og administrasjon

Redd Barna brukte 89,4 prosent av kostnadene på formålsaktiviteter og 9,3 prosent til anskaffelse. Redd Barna brukte 12 millioner kroner til administrasjon av organisasjonen. Dette utgjør 1,4 prosent av de samlede kostnadene. I 2016 er det fordelte felleskostnader (HR, IT, drift, økonomi og avskrivninger) på 41 millioner kroner. Innsamlingsprosenten for 2016 er 71 prosent (74,7 prosent for perioden 2012-16).

Årsresultat og formålskapital

Årsresultatet i 2016 ble 3,3 millioner kroner i overskudd, herav underskudd på frie midler med 0,2 millioner kroner. Formålskapitalen pr. 31.12.2016 er 370 millioner kroner. Formålskapitalen er fordelt på formålskapital med selvpålagte restriksjoner (inkludert sikringsfond) 150 millioner kroner (147 millioner i 2015) og annen formålskapital 221 millioner kroner (221 millioner kroner i 2015). Siden Redd Barnas pensjonsordning har «ikke-resultatførte estimatendringer og avvik» på kr 12 millioner kroner, er den reelle formålskapitalen tilsvarende lavere. Redd Barna har betryggende finansiering, god likviditet og solid formålskapital. Årsregnskapet for 2016 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift og viser et riktig bilde av virksomheten for året. Redd Barna vil investere for å legge til rette for videre vekst. Formålskapitalen vår gir solid fundament for dette.

Redd Barna har ved årets slutt plassert 272 millioner kroner i markedsbaserte finansielle omløpsmidler. Alle plasseringene er i verdipapirfond og er sammensatt med hensyn til sikkerhet, risikospredning og likviditet. Redd Barna skal ikke investere i selskaper som bryter internasjonale normer og konvensjoner innen barns rettigheter, andre menneskerettigheter og folkeretten, eller som har begått korrupsjon og økonomisk kriminalitet og alvorlig klima- og miljøskade. Videre skal Redd Barna ikke plassere midler i fond som investerer i tobakk-, våpen- eller alkoholindustrien eller pornografi. Utgangspunktet er nulltoleranse, men virksomheter som har mindre enn 5 prosent av sin virksomhet innen dette området kan inngå i fondets portefølje.

Redd Barna er utsatt for noe valutarisiko i den ordinære virksomheten og styrer mot å ha en akseptabel risiko innenfor dette området. Redd Barna har i hovedsak inntekter i norske kroner og tegner avtaler med landkontorene i norske kroner. Hovedstyret vurderer Redd Barnas stilling som god både i det norske samfunn og internasjonalt. Hovedstyret er derfor av den oppfatning at framtidsutsiktene for videre virksomhet er gode.

Internkontroll, varsling og anti-korrupsjon

Redd Barnas kontrollkomité fører tilsyn med at virksomheten drives i samsvar med organisasjonens formål og etiske retningslinjer for ansatte, tillitsvalgte og partnere. I tillegg påser den at ressurser anvendes målrettet og rasjonelt, at den interne kontrollen er hensiktsmessig organisert og at den fungerer som forutsatt.

Redd Barna har retningslinjer for barns sikkerhet som skal ivareta barns rettigheter og at de ikke blir utnyttet mens de er i kontakt med vår organisasjon. Vi har ikke mottatt varslingssaker knyttet til at barn ikke er godt ivaretatt i møte med Redd Barna i 2016. En sak fra 2015 ble sluttført i løpet av 2016 uten at uheldige forhold ble påvist.

I 2016 økte antall varslingssaker og Redd Barna mottok totalt 23 saker (19 saker i 2015). Sakene er knyttet til den internasjonale porteføljen. Alle disse sakene omhandler mistanke eller anklager om økonomiske misligheter. Fire av sakene kom fra Hellas, tre fra Irak og Syria, to fra Kambodsja og Sør-Sudan. Øvrige saker var enkeltsaker fra ulike land i Asia og Afrika. Fire av 23 saker ble lukket i 2016, og ytterlig 11 saker i de første månedene av 2017.

Samlet er det i 2016 tilbakebetalt 141 000 kroner til donorer for tap på sju varslede forhold. Relevante givere i Norge har blitt holdt orientert. Redd Barna har i tillegg til dette satt av 5,6 millioner kroner til et potensielt tap i Etiopia. Redd Barna har nulltoleranse for korrupsjon og arbeider bevisst for å bekjempe dette, både i egen organisasjon og i våre programmer og prosjekter. Både internasjonale Redd Barna og Redd Barna Norge har klare interne retningslinjer for hvordan varslingssaker skal håndteres/følges opp.

Resultatmåling og læring

I 2016 har Redd Barna igangsatt og gjennomført tre evalueringer:

- Evaluation of Save the Children Norway's Disaster Risk Reduction (DRR) and Climate Change Adaptation (CCA) Portfolio (2010-2015)
- Evaluation of the project Educating girls – reducing teenage pregnancies (RTP) in Malawi (2014-2015)
- Gender Analysis of Save the Children Norway's Education Programme (2015-2016)

De viktigste funnene fra DRR- og CAA-evalueringen er at Redd Barnas DRR- og CCA-portefølje er bred og konsistent. Porteføljen fokuserer på høyrisiko-områder. Redd Barna-finansierte prosjekter oppnår sine mål og programmer ser ut til å gi positive virkninger, men evalueringen identifiserte hull i rapportering og kunnskapshåndtering som gjør dette vanskelig å vurdere. Hovedanbefalinger er å forbedre kunnskap og læring inkludert oppfølging av DRR/CCA i finansiering, resultater, evalueringer og indikatorer.

Én av hovedkonklusjonene av RTP-evalueringen er at programmets suksess for tiden blir målt på grunnlag av indikatorer som ikke tilstrekkelig reflekterer kompleksiteten og omfanget av programmetoden. På grunn av svakheter i evalueringsrapporten ble det gjort en intern gjennomgang. Sammen med sluttrapporten vil dette legge grunnlaget for videre beslutninger om programutviklingen.

Likestillingsanalysen viste at de fleste av Redd Barnas søknader, 81 prosent, ikke oppfyller vår standard for å være kjønnssensitiv. De fleste søknadene inneholdt kun noen kjønnsselementer. Redd Barna utvikler for øyeblikket en handlingsplan for kjønn for hele organisasjonen der funnene og anbefalingene fra denne evalueringen blir reflektert.

Det ble opprettet en ny seksjon for globale resultater i september 2016 som følge av omorganisering. Seksjonen jobber med å øke kvalitet på resultatdokumentasjon, styrke kapasitet på MEAL (monitoring, evaluation, accountability and learning) samt lede evalueringer og gjennomganger.

Hovedstyrets årsberetning

Virksomhet og organisasjon

Redd Barna er en frivillig, medlemsstyrt rettighetsorganisasjon som er partipolitisk og religiøst nøytral. Organisasjonens hovedkontor ligger i Oslo.

Omorganisering

I 2016 har organisasjonen gjennomført to større organisasjonsendringer. Med bakgrunn i ulike tilbakemeldinger rundt uklarhet i roller, ansvar og beslutninger ble det primo 2016 igangsatt en analyse- og designprosess, som omfattet avdelingene internasjonalt program, offentlig programfinansiering og strategi og styring. Ny organisasjon ble besluttet i april og iverksatt 1. september. Resultatet var blant annet oppretting av en ny avdeling for programkvalitet samtidig som offentlig programfinansiering ble lagt inn under avdelingen for internasjonalt program.

I Norgesprogrammet har det vært gjennomført en endring i medlemsseksjonen. Som en følge av vekst og økt aktivitet i regionene ble det gjennomført en prosessgjennomgang og det ble besluttet å rekruttere inn et nytt ledernivå i regionene med personalansvar.

Arbeidet med systematisk ledelses- og kulturutvikling har fortsatt i 2016 med fokus på å integrere de nye lederne og utvikling av ledergruppene.

Attraktiv arbeidsgiver

Redd Barna framstår som en attraktiv arbeidsgiver og tiltrekker seg den kompetanse vi søker etter. Det er gjennomført ekstern evaluering av lønns- og arbeidsbetingelser. Totalt sett framstår Redd Barna som konkurransedyktig i forhold til sammenlignbare organisasjoner. For noen stillingskategorier har Redd Barna en utfordring med å gi konkurransedyktige lønns- og ansettelsesbetingelser.

Redd Barna arbeider aktivt for å ivareta formålet i diskrimineringsloven. Aktivitetene omfatter rekruttering, alle prosesser relatert til lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. De ansattes medvirkning ivaretas gjennom arbeidsmiljøutvalget og gjennom de ansattes fagorganisasjoner. Samarbeidet preges av åpenhet og tillit.

Ny pensjonsordning

Omleggingen av Redd Barnas pensjonsordning i 2015 var vellykket. Ordningen er konkurransedyktig. Det er besluttet å endre plasseringsprofil for alle ansatte til alderstilpasset profil med virkning fra 1. januar 2017. De økonomiske besparelser begynner å gi effekter og anslås til ca. 7 millioner kroner pr. år.

Sikkerhet

Arbeidet med dokumentasjon og prosessforbedringer av Redd Barnas systemer for sikkerhet for barn er slutført. Det er også avholdt egen intern revisjon i 2016.

Redd Barnas ansatte reiser til stadig mer krevende områder i forbindelse med tjenesteoppdrag i utlandet. Det foregår kontinuerlig arbeid med sikkerhetsrutiner knyttet til reisevirksomheten. Det er innført obligatorisk e-læringskurs for alle som reiser utenfor Europa/USA. Videre skal alle som reiser til mer krevende land ha gjennomført et ukeskurs med praktisk trening (HEAT-kurs). Det er i 2016 avholdt både desktop- og scenarioøvelser relatert til sikkerhet med fokus både på utland og hendelser i Norgesprogrammet.

Hovedstyrets årsberetning

Redd Barnas ansatte

Redd Barnas ledergruppe besto ved årets slutt av fem kvinnelige og tre mannlige ledere. Kjønnssfordelingen blant ansatte i Redd Barna er 78 prosent kvinner og 22 prosent menn. Hovedstyret besto i 2016 av seks kvinnelige og fire mannlige medlemmer, samt ett mannlig og seks kvinnelige varamedlemmer.

Redd Barna hadde 179 ansatte pr. 31.12.2016. Av disse er 152 fast ansatt og 27 midlertidig ansatte. Gjennomsnittlig sykefraværspersent var i 2016 på 2,9 prosent. Dette er en nedgang fra 2015 da sykefraværet var på 4,6 prosent. Redd Barna har i 2016 en «turnover» på 7,5 prosent. Med den sammensetting av arbeidsstyrken og det arbeidsmønsteret Redd Barna har, anses disse måltallene som meget tilfredsstillende.

Redd Barna har ikke registrert ulykker med personskade på arbeidsplassen i 2016. Redd Barna forurensar ikke det ytre miljø utover det som er vanlig for denne typen virksomhet.

Hovedstyrets årsberetning

Oslo, 11. mai 2017

Kristine Brunmark

Mils Øveraas
hovedstyrets leder

Sigrun Møgedal
nestleder

Kristin Veierød

Torbjørn Aas

Liv Jørgensen

Bjørn-Richard Monsen

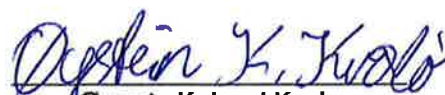
Tove I. Dahl

Anders N. Sørlien

Tove R. Wang
generalsekretær

Øystein Kolstad Kvalø